

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE MAĎARSKÁ REPUBLIKA – SLOVENSKÁ REPUBLIKA 2007-2013

3.4.1 Prioritná os 1 Hospodárstvo a spoločnosť

Ciele

Prioritná os priamo prispieva k:

- Špecifickému cieľu č. 1: Posilnenie hospodárskej súťaže v prihraničnej oblasti
- Špecifickému cieľu č. 2: Zvýšenie sociálnej a kultúrnej súdržnosti medzi ľuďmi a komunitami

Oprávnenými projektovými žiadateľmi/partnermi pre program HU-SK, prioritnú os 1 sú:

- Štátne orgány;
- Zodpovedajúce verejné inštitúcie;
- Akákoľvek právnická osoba riadená verejným alebo súkromným právom
  1. založená špeciálne na napĺňanie potrieb všeobecného záujmu, bez priemyselného alebo komerčného charakteru a
  2. má právnu subjektivitu a je
    - a. buď financovaná z väčšej časti štátom, prípadne regionálnymi alebo miestnymi inštitúciami alebo orgánmi podliehajúcimi verejnemu právu,
    - b. alebo subjekt, ktorý je pod manažérskou kontrolou týchto orgánov,
    - c. alebo má správnu, manažérsku alebo dozornú radu, ktorej viac ako polovica členov je určená štátom, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými orgánmi spravovanými verejným právom
- Európske zoskupovanie územnej spolupráce

Oprávnené územie:

- Slovensko: Bratislavský, Trnavský, Nitriansky, Banskobystrický a Košický samosprávny kraj
- Maďarsko: Župy: Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Pest, Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár- Bereg a mesto Budapešť

Zoznam oblastí podpory

1.1 Podpora cezhraničnej spolupráce v ekonomickej oblasti

- a) Rozvoj nových a existujúcich zariadení podnikateľskej infraštruktúry, slúžiacich priamo cezhraničnej spolupráci v oblasti podnikania (zriadenie spoločných podnikateľských, obchodných a logistických centier, obchodných inkubátorov, priemyselných stavieb a obchodných parkov, rozšírenie existujúcich zariadení o nové vybavenie priamo slúžiace cezhraničnému obchodu a podnikaniu). Oprávnené aktivity zahŕňajú výstavbu, zariadenia a rozvoj telekomunikačných a energetických infraštruktúr súvisiacich so zariadeniami podnikateľskej infraštruktúry.
- b) Podpora zriadenia a prevádzkovania cezhraničných klastrov (spoločné organizovanie aktivít, výskum na identifikovanie trhového prostredia a príležitostí, rozvoj produktov a procesov, spoločné marketingové aktivity, zabezpečenie kvality školení), predovšetkým v množstevných odvetviach.
- c) Zlepšenie cezhraničného toku informácií súvisiacich s podnikaním (organizovanie veľtrhov a výstav, rozvoj informačných a poradenských služieb, informačných brožúr a bulletinov na internetovskom základe, podpora obchodu a investícií).
- d) Tvorba štúdií uskutočniteľnosti, obchodných plánov, projektových dokumentácií, architektonicko-urbanistických plánov, analýz vplyvov na životné prostredie, marketingových prieskumov potrebných na prípravu projektov podnikateľskej infraštruktúry.

1.2 Spolupráca v oblasti vedy, výskumu a inovácií

- a) Spoločný rozvoj inovačnej infraštruktúry (zriadenie nových spoločných zariadení V&TV a inovácií, vrátane výstavby a získania vybavenia).
- b) Podpora cezhraničnej spolupráce medzi univerzitami, výskumnými inštitúciami, inovačnými a technologickými centrami a podnikmi, zameranej na implementáciu spoločných výskumných projektov a šírenie výsledkov V&TV a inovácií, rozvoj spoločných štipendijných programov pre pracovníkov výskumu súvisiacich so spoločnými výskumnými projektami.
- c) Vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, projektových dokumentácií, architektonických plánov, analýz vplyvu na ŽP; súvisiacich so spoločným rozvojom V&TV a inovačných aktivít.

1.3 Spoločná podpora turizmu

Aktivity manažmentu zamerané na spoločné destinácie:

- a) Návrh a rozvoj spoločných produktov turizmu,
- b) Rozvoj turistických atrakcií a súvisiacich zariadení infraštruktúry, vrátane infraštruktúry kultúrnych pamiatok previazaných na spoločné kultúrne dedičstvo národov programového územia s využitím v kultúrno-poznávacom CR, (vrátane pešej turistiky, vidieckej turistiky a jazdeckých chodníkov, parkovacích miest v

blízkosti turistických atrakcií a spoločných turistických chodníkov) súvisiacej so spoločnými turistickými produktami.

- c) Zriadenie inštitúcií spoločného manažmentu destinácií prostredníctvom spolupráce a sieťovania medzi existujúcimi turistickými organizáciami.
- d) Propagácia, marketing a predaj - so špeciálnym dôrazom na on-line propagáciu spoločných produktov turizmu za účelom podpory rastu počtu návštevníkov regiónu z domácich aj medzinárodných trhov (zlepšenie viacjazyčného toku informácií v turizme, návrhy a príprava informačných brožúr pre návštevníkov, letákov, tabúl a informačných značiek v oboch krajinách, vývoj interaktívnych internetovských stránok a systémov on-line rezervácií, databázy turistických zariadení).

1.4 Spoločné využívanie zariadení zdravotnej starostlivosti

- a) Podpora spolupráce medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, spoločné zásobovanie a koordinované využívanie lekárskeho vybavenia, spolupráca v oblasti špeciálnej lekárskej starostlivosti, spoločné vzdelávacie aktivity zamerané na podporu lekárskeho, manažérskeho a jazykového zručnosti v nemocniciach a zariadeniach zdravotnej starostlivosti, zavedenie regionálnych elektronických preukazov poistenia (pilotné projekty), spolupráca zameraná na koordináciu pacienta on-line
- b) Podpora vytvorenia spoločného portfólia služieb: plánovanie spoločnej pohotovostnej reakcie, vrátane vybudovania komunikačných liniek, podpora spoločných prístupov k riešeniu veľkých nehôd,
- c) Identifikácia potrieb inštitucionalizácie zdravotnej a sociálnej starostlivosti a spoločný prístup prostredníctvom financovania štúdií, plánovania a implementácie zdrojov spoločných iniciatív;

1.5 Rozvoj sieťovania, partnerstva, programového a projektového plánovania a kapacít manažmentu

Oblasť podpory je zameraná predovšetkým na zaistenie fungovania stabilných, trvalých a plne integrovaných cezhraničných štruktúr, zameraných predovšetkým na marginalizované etnické skupiny ako sú Rómovia.

- a) Inštitucionálny rozvoj: rozvoj integrovaných organizačných štruktúr a spoločná udržateľná tematická spolupráca v sieťovaní na zabezpečenie realizácie spoločných regionálnych rozvojových aktivít (predovšetkým euroregióny s plne integrovaným administratívnym systémom, ale aj organizácie regionálneho manažmentu, mestské siete a úrady, regionálne rozvojové agentúry a neziskové organizácie).
- b) Harmonizácia existujúcich rozvojových plánov, programov na lokálnej, mikroregionálnej, regionálnej a krajskej úrovni, podpora tvorby spoločných stratégií a plánov.
- c) Rozvoj spoločného manažmentu s dôrazom na prípravu projektov, školenia pre manažérov a organizácie zamerané na tvorbu projektov a manažérske zručnosti.

- d) Propagačné aktivity zamerané na prezentáciu a rozvoj spoločných projektov cezhraničnej spolupráce, vrátane rôznych typov médií.

1.6 Spoločné využívanie a rozvoj ľudských zdrojov

- a) Podpora rozvoja verejných školiacich a vzdelávacích zariadení a štátnych škôl zapojených do cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja ľudských zdrojov.
- b) Podpora zriadenia cezhraničných sietí verejných vzdelávacích inštitúcií, podpora výmeny a rozvoja slovenských a maďarských vzdelávacích a školiacich modelov, najlepších postupov a viacjazyčných učebných plánov, spoločné školiace a výmenné programy, študijné cesty.
- c) Tvorba a šírenie špecializovaných tréningových programov na odborných školách zameraných na odvetvia, na ktorých bol identifikovaný nedostatok potrebných zručností.
- d) Rozvoj cezhraničného prístupu zameraný na znižovanie štrukturálnej nezamestnanosti, školenia pre ľudí predčasne opúšťajúcich povinnú školskú dochádzku, ľudí so špeciálnymi potrebami (ženy po materskej dovolenke) a obzvlášť zamerané na marginalizované etnické skupiny ako Rómovia, podpora celoživotného vzdelávania. Šírenie informácií súvisiacich s rozdielmi v legislatíve súvisiacej s trhom práce, dopytom a pracovnými príležitosťami (vytvorenie spoločného informačného a monitorovacieho systému trhu práce, tvorba databáz, pravidelná výmena informácií).

1.7 Aktivity Ľudia ľudom

- a) Organizovanie spoločných inovatívnych a udržateľných podujatí v oblasti kultúry, sociálnych tém a športu, ochrany prírody a ŽP, umenia (festivaly, predstavenia, výstavy, umelecké workshopy, charitatívne akcie atď.) so zvláštnym dôrazom na spoluprácu verejných škôl v oblasti vzdelávania.
- b) Organizovanie workshopov, konferencií, seminárov, výmenných pobytov a výstav na lokálnej a regionálnej úrovni.
- c) Podpora aktivít udržiavajúcich identitu a tradície miestnych komunít: podpora kultúrnych inštitúcií (spolupráca medzi múzeami, knižnicami, komunitnými centrami, inštitúciami kultúrneho dedičstva, divadlami), ochrana kultúrnych, umeleckých a etnických hodnôt zameraných hlavne na marginalizované etnické skupiny (Rómovia).

Prioritná os 2 Životné prostredie, ochrana prírody a dostupnosť

Ciele

Prioritná os priamo prispieva k:

- Špecifickému cieľu č. 3: Zlepšenie dostupnosti a komunikácie cezhraničnej oblasti
- Špecifickému cieľu č. 4: Ochrana prírodných hodnôt

Oprávnenými projektovými žiadateľmi/partnermi pre program HU-SK, prioritná os 2 sú:

- Štátne orgány;
- Zodpovedajúce verejné inštitúcie;
- Akákoľvek právnická osoba riadená verejným alebo súkromným právom
  1. založená špeciálne na napĺňanie potrieb všeobecného záujmu, bez priemyselného alebo komerčného charakteru a
  2. má právnu subjektivitu a je
    - a. buď financovaná z väčšej časti štátom, prípadne regionálnymi alebo miestnymi inštitúciami alebo orgánmi podliehajúcimi verejnému právu,
    - b. alebo subjekt, ktorý je pod manažérskou kontrolou týchto orgánov,
    - c. alebo má správnu, manažérsku alebo dozornú radu, ktorej viac ako polovica členov je určená štátom, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými orgánmi spravovanými verejným právom
- Európske zoskupovanie územnej spolupráce

Oprávnené územie:

- Slovensko: Bratislavský, Trnavský, Nitriansky, Banskobystrický a Košický samosprávny kraj
- Maďarsko: Župy: Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Pest, Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár- Bereg a mesto Budapest

Zoznam oblastí podpory

2.1 Spoločné aktivity na podporu ochrany životného prostredia

- a) **Plánovanie zberných oblastí:** podpora spolupráce existujúcich inštitúcií z cieľom zosúladenia aktivít v oblasti protipovodňovej ochrany a kontaminácie, využívanie vodných nádrží ako nástroj pred očakávanými povodňami, starostlivosť o korytá riek, zlepšovanie kvality vôd (ochrana vodných ekosystémov), zlepšenie systému vodného hospodárstva k trvalo udržateľnému stavu.
- b) **Ochrana ŽP:** zriadenie efektívneho systému zhromažďovania a spracovania odpadov, rozvoj spoločných recyklačných iniciatív.

- c) **Využívanie obnoviteľnej energie:** využívanie lesnej biomasy, zabezpečenie dostupnosti biomasy (vykurovacie systémy využívajúce obnoviteľné zdroje energie), zriadenie spoločných systémov podporujúcich využívanie obnoviteľných zdrojov energie vo verejných inštitúciách, výmena a dostupnosť najlepších skúseností vo vzdelávaní a infraštruktúrnych vývojových trendoch, vybudovanie infraštruktúr (technológií) a cezhraničných sietí, organizácia produkcie alternatívnych palív, zavedenie nových technológií na využívanie biomasy, spolupráca medzi regionálnymi a miestnymi energetickými agentúrami.
- d) Tvorba spoločných programov, štúdií, pilotných projektov, stratégií pre zlepšenie infraštruktúry životného prostredia a manažmentu udržateľnosti.

2.2 Spoločné aktivity ochrany prírody

- a) Spolupráca existujúcich a nových národných parkov a oblastí NATURA 2000, harmonizácia legislatívy v oblasti ochrany prírody, harmonizácia klasifikácie chránenej fauny a flóry, prispôsobenie prírodných lokalít výhľadom na očakávaný príliv turistov.
- b) Propagačné aktivity, (viacjazyčná propagačná literatúra, (brožúry, CD, knihy, katalógy) organizovanie spoločných konferencií a profesionálnych workshopov medzi národnými, regionálnymi a miestnymi energetickými agentúrami.
- c) Tvorba spoločných programov, štúdií, stratégií na rozvoj infraštruktúry pre ochranu životného prostredia, tvorba spoločných akčných plánov biodiverzity zameraných na ochranu prírody a biodiverzitu.

2.3 Výstavba malých ciest, cyklistických trás, verejná doprava

- a) Výstavba, rekonštrukcia, rozširovanie cezhraničných ciest a cyklistických trás spájajúcich sídla pozdĺž hraníc.
- b) Rozvoj dopravnej infraštruktúry a súvisiacich služieb slúžiacich na zlepšenie pravidelnej verejnej prepravy (získanie vozidiel pre potreby cezhraničnej verejnej dopravy, projekty zamerané na spustenie nových pravidelných dopravných služieb cezhraničného charakteru, harmonizácia cestovných poriadkov, zabezpečovanie informácií na cezhraničných cestovných poriadkoch (železničná, autobusová a letecká doprava).
- c) Vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, technickej dokumentácie, architektonicko-urbanistických plánov, hodnotení vplyvu na ŽP súvisiacich s rozvojom a rekonštrukciou ciest.

2.4 Zariadenia pohraničného styku cez hraničné rieky

- a) Výstavba alebo rekonštrukcia mostov cez hraničné rieky.

- b) Rozvoj využívania trajektov a s tým súvisiaca infraštruktúra na podporu cezhraničnej dopravy.
- c) Príprava plánov, štúdií uskutočniteľnosti, stavebnej dokumentácie, architektonicko-urbanistických plánov, analýz vplyvov na životné prostredie.

2.5 Zlepšenie cezhraničných komunikačných kanálov

- a) Budovanie infraštruktúry širokopásmového internetu, podpora prístupu k širokopásmovému internetu v odľahlých obciach, podpora rozvoja spoločných cezhraničných informačných zdrojov na báze IKT pomocou (1) pripojenia na hlavné siete krajiny; (2) budovanie distribučných sietí medzi dvomi a viac sídlami; (3) zabezpečenie prístupu pre užívateľov.
- b) Spoločné programy prístupu komunit v oblasti IT (na školách, knižniciach a iných verejných miestach).
- c) Zlepšenie cezhraničného toku informácií pomocou podpory pravidelného vysielania regionálnych médií súvisiaceho s cezhraničnou spoluprácou (podpora tvorby pravidelných spoločných televíznych programov, informačných internetovských stránok, reportáží, pravidelných príloh v miestnych novinách, atď.).
- d) Príprava spoločných štúdií, ktoré ukážu dôležitosť a potrebu lepšej komunikácie, vrátane analýz IT infraštruktúry a identifikácie projektov.

Prioritná os 3 Technická asistencia

Oprávnené aktivity

- aktivity spojené s prípravou, výberom, hodnotením a podporou projektov,
- aktivity spojené s podporou spoločných štruktúr,
- manažment a práca spoločného technického sekretariátu a regionálnych informačných bodov (personálne a prekladateľské/tlmočnicke náklady) a certifikačného orgánu, príprava zmlúv o národnom spolufinancovaní a aktivity prvostupňovej kontroly Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR,
- aktivity súvisiace so zasadnutiami SMV v súvislosti s oblasťami podpory,
- preskúmanie kontroly a priebežná kontrola operácií,
- nastavenie a prevádzka spoločného monitorovacieho a informačného systému pre správu, podporu a hodnotenie programu,
- príprava správ a štúdií (napr. ročné správy, priebežné hodnotenie, atď.),
- informačné a propagačné aktivity,
- podpora a pomoc potenciálnym konečným prijímateľom pomoci,
- kontrolné aktivity (ex-ante, priebežné),
- hodnotenia (ex-ante, priebežné),
- spoluúčasť na programe INTERACT.

Špeciálna pozornosť bude venovaná službám poskytovaným programom INTERACT II. Tento program rozšírenej EÚ je zameraný na správne riadenie územnej spolupráce a poskytuje podporu na základe potrieb zainteresovaných účastníkom zapojených do programov implementovaných v rámci Cieľa EÚS. Cieľovými skupinami sú pre INTERACT predovšetkým inštitúcie ustanovené podľa Nariadení Rady č. 1080/2006 a č. 1083/2006, rovnako aj ostatné orgány zapojené do implementácie programu. V záujme zabezpečenia maximálneho prospechu z programu INTERACT pre implementačné orgány tohto programu bude podporované využívanie služieb a dokumentácie programu INTERACT ako aj účasť na seminároch programu. Súvisiace náklady sú oprávnené v rámci technickej asistencie.